

Духовная дорожная карта   месяца праздников

Приближающиеся праздники - не случайная череда знаменательных дат, собранных в одном месяце, а упорядоченная формула духовного служения, которое должно привести нас к более высоким вершинам в новом году.

Духовное путешествие по смыслам праздников, отражающим упорядоченность, эмоциональное отождествление и интеллектуальную связь с Творцом мира.

Еврейское озарение

Знакомство с учением Ребе

ТИШРЕЙ

Праздники

לעילוי נשמת אמנו וזקנתנו
האשה החשובה מצויינת במדותיה

בעלת מסירות נפש

מרת דבורה ע"ה גרינברג

בת הרה"ח ר' אהרון מענדל

נפטרה אור ליום ג' - כ"א מנחם אב תשפ"ג

В память о нашей маме и бабушке

Дворе Гринберг

Дочери раввина Аарона Мендела Хазана

*Она жертвовала собой ради еврейства
Покинула этот мир 21 менахем ава 5783*

For sponsorship opportunities, email info@jewishinsights.org

Published and Copyright 2024 by

Shluchim Office International

816 Eastern Parkway, Brooklyn, NY 11213

718.221.0500

5784 - 2024

Founded in 2008 in memory of Rabbi Gabi and Rivky Holtzberg OB"М
Shluchim of the Rebbe to Mumbai India

А. Три венца

ПЕРВОИСТОЧНИК 1 Тратат Авот, глава 4, мишна 13

Рабби Шимон говорит: три венца есть - венец Торы, венец священнослужения и венец царства, а венец доброго имени возвышается над ними.

רבי שמעון אומר, שלשה כְּתָרִים הם, כְּתָר תּוֹרָה וְכְתָר כְּהֻנָּה וְכְתָר מַלְכוּת, וְכְתָר שֵׁם טוֹב עוֹלָה עַל גְּבִיהֶן:

ПЕРВОИСТОЧНИК 2 Беседа в день Симхат Тора, 5699 г (1938 г)

В книге "Ликутей Тора" с примечаниями Ребе Цемах-Цедека говорится, что три венца - венец Торы, венец священнослужения и венец царства:

אֵימָא בְּלִקוּטֵי תּוֹרָה בְּהִגָּהַת הַצִּמְחָה צָדֵק, דְּגַ' הַכְּתָרִים כְּתָר תּוֹרָה כְּהוֹנָה וְכְתָר מַלְכוּת,

Венец царства - это Рош а-шана, когда происходит коронация Творца (поэтому нужно с большим почтением произносить каждый отрывок гимна, в котором упоминается "Царь").

הִנֵּה כְּתָר מַלְכוּת הוּא בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, שְׂאֵז הוּא עֲנִין הַמְּלוּכָה, (וְלִכֵּן צָרִיכִים לִיקָר כָּל קִטְעַ פִּיּוֹט שְׁמוֹזְכָר בּוֹ "הַמְּלִךְ").

Венец священнослужения - это Йом-Кипур, когда мы читаем о службе первосвященника в Храме.

כְּתָר כְּהוֹנָה הוּא בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים (עֲבוּדָתוֹ שֶׁל הַכֹּהֵן גְּדוֹל),

Венец Торы - Шмини Ацерет (Симхат Тора)

כְּתָר תּוֹרָה בְּשְׁמִינֵי עֲצֶרֶת (שְׂמִחַת תּוֹרָה),

А венец доброго имени - это "великое учение, ведущее к действию".

וְכְתָר שֵׁם טוֹב הוּא עֲנִין "גְּדוֹל לְמוֹד שְׁמִבִּיא לְיַדִּי מַעֲשֶׂה".

Ребе

Три венца месяца тишрей

В Симхат Тора 5699 года (1938) Любавичский Ребе процитировал изречение Цемах-Цедека о трех венцах:

В сокращенном изложении маамара в Шмини Ацерет Ребе Цемах-Цедек говорит: "Период от Рош а-шана до Шмини Ацерет - это три венца. В Рош а-шана "произносите предо Мной отрывки, напоминающие о царстве малхиот", и это будет привлечением Б-жественного света с духовного уровня Кетер Малхут (Венец Царственности). Йом Кипур - это венец священнослужения, когда первосвященник приходит во внутреннюю залу Святилища... А затем венец Торы - в Шмини Ацерет Симхат Тора И "великоучение, ведущее к действию", что ассоциируется с венцом доброго имени".

בשמחת תורה בשנת תרצ"ט סיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר¹ פתגם הצמח צדק אודות ג' הכתרים, כתר תורה כתר כהונה וכתר מלכות, וכתר שם טוב שעולה על גביהן²:

בהקיצורים³ להמאמר ביום השמיני עצרת⁴, אומר הצמח צדק: "מראש השנה עד שמיני עצרת הוא ג' כתרים, היינו בראש השנה אמרו לפני מלכות⁵ זהו המשכת כתר מלכות, וביום הכיפורים כתר כהונה שנכנס הכהן גדול לפני ולפנים... ואחר כך כתר תורה בשמיני עצרת (שמחת תורה)... וגדול תלמוד שמביא לידי מעשה⁶, בחינת כתר שם טוב".

מוגה.
4 לקו"ת דרושים לסוכות פג, א.
5 ר"ה טז, סע"א. וש"נ.
6 קידושין מ, ב. וש"נ. וראה לקו"ת אהריי כו, ד. ועיין ה"ל ת"ת לאדה"ז רפ"ד.

1 שיחת יום שמוח"ת (בסעודה) בתחלתה (סה"ש שם ע' 308).
2 אבות פ"ד מ"ג.
3 מכאן עד סוס"ט - הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידיש), ונדפס בלקו"ש ח"ד ע' 1214 ואילן. במהדורא זו, בא סדר הענינים כפי שנאמר בהתוועדות, וכן ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ, וכמה פרטים מהנחה בלתי

Б. Венец царства – Рош а-шана

ПЕРВОИСТОЧНИК 3 Вавилонский Талмуд, трактат Рош а-Шана, 16a

Сказал Святой, благословен Он: ...Произносите предо Мной в Рош а-Шана [отрывки о] царствах, воспоминаниях (зихронот) и трублении в шофар (шофарот).

אמר הקדוש ברוך הוא... אמרו לפני בראש השנה מלכיות זכרונות ושופרות.

Малхиот – чтобы вы провозгласили Меня царем над вами, зихронот – чтобы ваши воспоминания вознеслись предо Мной во имя добра. И посредством чего? Посредством шофара.

מלכיות כדי שתמליכוני עליכם, זכרונות כדי שיעלה זכרוניכם לפני לטובה, ובמה? בשופר.

ПЕРВОИСТОЧНИК 4 Махзор на Рош а-шана, молитва Мусаф

Б-г наш и Б-г отцов наших, царствуй над всем миром во славе Своей, и вознесись над всей землей в величии Своем, и явись в великолепии могущества Своего всем обитающим в мироздании Твоем, и узнает все сделанное [Тобой], что Ты его сотворил, и поймёт всё живое, что Ты его создал, и скажет всё, в чем дыхание жизни: “Г-сподь, Б-г Израиля – Царь, и царство Его над всем властвует”!

אלקינו ואלקי אבותינו, מלך על העולם כלו בכבודך, והנשא על כל הארץ ביקרה, והופע בהדר גאון עזה, על כל יושבי תבל ארצה, וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו: ה' אלקי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה:

Ребе

Первая ступень – принятие бремени царства Небес

Возложение венца царства отражается в принятии евреем бремени царства Небес. Это самое первое условие, которое должен принять еврей – быть готовым служить Всевышнему всеми возможными способами, словно раб. И такое принятие Творца в качестве Царя – его первая связь с Б-гом.

ענין כתר מלכות הוא - קבלת עול מלכות שמים. זוהי הפעולה הראשונה⁷ שצריך יהודי לפעול בעצמו, שיהיה מוכן לעבוד את ה' בכל מיני עבודת עבד. וקבלת עול זו היא התקשרותו הראשונה עם אלקות⁸.

⁸ ראה תניא פמ"א (בשם זוהר פ' בהר (קח, א)): ואי האי לא אשתכח גבי לא שריא בי' קדושה.

(7) ולכן זמנה בראש השנה.

В. Венец священнослужения – Йом Кипур

Ребе

Вторая ступень – эмоциональное отождествление с волей Всевышнего

Но одного только принятия бремени недостаточно. Ведь на еврея возложено стать единым целым со Святым, благословен Он, но от принятия бремени он не перестает быть автономной сущностью. Более того, такой сущностью, для которой воля Господина не является внутренней потребностью и исполняется лишь из-за принятия бремени.

Поэтому необходим венец священнослужения в Йом Кипур, когда первосвященник входит "во внутреннюю залу Святилища", туда, где находятся скрижали с высеченными на них Десятью заповедями. Они не были написаны, ведь чернила – это нечто наносное на пергамент, но были высечены на Скрижалях "из них самих и в них самих." В служении Б-гу это отражается в том, что человек устанавливает внутри себя связь и единение с Б-гом не только путём принятия бремени, но так, что Б-жественное становится его "формой" – наслаждением, желанием и т.д.

אבל קבלת עול לבדה אינה מספיקה. כי התכלית של יהודי היא - להיות מיוחד עם הקב"ה, ומצד קבלת עול לבדה הרי הוא עדיין מציאות בפני עצמו, ואדרבה, הוא מציאות כזו שציווי האדון אינם מונחים אצלו, וקיום רצון האדון נעשה אצלו רק בדרך קבלת עול.

ולכן באה לאחרי כן העבודה דכתר כהונה ביום הכיפורים, שאז נכנס הכהן גדול "לפני ולפנים"¹⁰, בהמקום שבו נמצאים הלוחות, שעליהם היו חקוקים עשרת הדברות. עשרת הדברות לא היו כתובים על הלוחות, שבכתיבה הנה הדיו הוא דבר נוסף על הקלף, אלא הם היו חקוקים על הלוחות, "מיני' ובי"¹¹. וענינו בעבודת האדם - שפועל בעצמו הקישור ויחוד עם אלקות, לא רק בדרך קבלת עול, אלא באופן שאלקות נעשית ה"צורה" שלו - עריבות, רצון וכו'¹².

(11) ראה לקי"ת ר"פ בחוקותי.

(12) ואין זה סותר להמבואר בלקו"ש שם ע' 985 בהערה 20, שכהונה שייך לתחילת יוסוד העבודה, קבלת עול - כי ב' ענינים בזה. ועיין ד"ה קדוש אתה תרס"ו (בהמשך תרס"ו (ס"ע שנו ואילך)). בשעה שהקדימו תער"ב בתחילתו. ועוד. ואכ"מ.

(9) ראה לקו"ש שם ע' 897 ואילך.

(10) לשון הצי"צ בלקו"ת שם. ועפ"י מ"ש בפנים תוכן בפשיטות תוספת תיבות אלו (דלכאורה, בכדי להביא רא"י שכהונה גדולה) שייכת ליוה"כ, ה"י צריך לומר שהעבודה דיו"כ - גם שבחוץ מלפני ולפנים - הוא בכהן גדול).

ПЕРВОИСТОЧНИК 5 Тратат Йома, гл.5, мишна 1

Он брал совок в правую руку, а ковш в левую. Он шёл по Святилицу, пока не доходил до места между двумя завесами - между Святым и Святая Святых... Пока не доходил до Ковчега. Дойдя до него, ставил совок между двумя шестами. Помещал благовония на угли, и наполнялся весь Дом дымом. Выходил и уходил по пути, которым вошёл, и произносил краткую молитву во внешнем помещении. И не удлинял молитву, чтобы не пугать народ.

נָטַל אֶת הַמַּחְתָּה בְּיַמִּינוֹ וְאֶת הַכֶּפֶר
בְּשִׁמְאָלוֹ. הָיָה מְהִלָּה בְּהִיכָל, עַד
שִׁמְגִיעַ לְבֵין שְׁתֵּי הַפְּרוּכוֹת בֵּין
הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים... עַד
שֶׁהוּא מְגִיעַ לְאָרוֹן. הִגִּיעַ, נוֹתֵן
אֶת הַמַּחְתָּה בֵּין שְׁנֵי הַבַּדִּים.
צָבַר אֶת הַקְטֹרֶת עַל גְּבֵי גִחְלִין,
וְנִתְמַלֵּא הַבַּיִת כְּלוֹ עֶשֶׂן. יָצָא וּבָא
לוֹ בְּדֶרֶךְ בַּיִת כְּנִיסָתוֹ, וּמִתְפַּלֵּל
תְּפִלָּה קְצָרָה בְּבַיִת הַחִיצוֹן. וְלֹא
הָיָה מְאָרִיךְ בְּתִפְלָתוֹ כִּדִּי שְׂלֵא
לְהַבְעִית אֶת הָעָם.

ПЕРВОИСТОЧНИК 6 Тратат Йома, 536

Да будет на то воля Твоя, Господь, Б-г наш, чтобы год этот был дождливым и тучным... Да не отойдет власть от дома Йеуды, и да не будет нуждаться народ Твой, Израиль, в пропитании друг от друга, и да не взойдёт пред Тобой молитва путников.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ
שֶׁתְּהֵא שָׁנָה זוֹ גְּשׁוּמָה וְשִׁחוּנָה...
לֹא יַעֲדִי עֶבֶיד שׁוֹלְטָן מְדִבְיַת
יְהוּדָה, וְלֹא יִהְיוּ עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל
צָרִיכִין לְפָרְנֶסָה זֶה מִזֶּה, וְלֹא
תִכְנַס לְפָנֶיךָ תְּפִלַּת עוֹבְרֵי
דְרָכִים.

Был случай с одним первосвященником, который затянул молитву, и решили его братья-священники войти за ним. Начали они входить, а он выходит. Сказали ему: почему ты затянул молитву? Сказал им: разве вам плохо от того, что я молился о вас и о Храме, чтобы он не был разрушен? Сказали ему: не приучайся делать так.

מַעֲשֵׂה בְכֹהֵן גָּדוֹל אֶחָד שֶׁהֶאָרִיךְ
בְּתִפְלָתוֹ, וְנִמְנְוּ אָחָיו הַכֹּהֲנִים
לִיכְנֹס אַחֲרָיו. הִתְחִילוּ הֵם
נִכְנָסִין וְהוּא יוֹצֵא. אָמְרוּ לוֹ: מַפְנִי
מָה הָאֲרָכָת בְּתִפְלָתְךָ? אָמַר
לָהֶם: קָשָׁה בְּעֵינַיְכֶם שֶׁהִתְפַּלְלֵתִי
עֲלֵיכֶם וְעַל בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ שְׂלֵא
יִחָרַב? אָמְרוּ לוֹ: אֵל תְּהִי רַגְלִי
לְעִשׂוֹת כֵּן.

Г. Венец Торы – Симхат Тора

ПЕРВОИСТОЧНИК 7 Молитвенник – Симха Тора

Возрадуйте и возвеселитесь радостью
о Торе! И воздайте почести Торе!

שִׂישׁוּ וְשִׂמְחוּ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה.
וְתִנְנוּ כְבוֹד לַתּוֹרָה.

Ибо лучше наград за нее всякого товара,
драгоценнее она жемчуга и золота.

כִּי טוֹב סְחָרָה מְכַל סְחָרָה. מִפֶּן
וּמִפְּנֵינִים יִקָּרָה:

Возликуем и возвеселимся этой Торой,
ибо она для нас сила и свет.

נִגִּיל וְנִשְׂשֵׁשׁ בְּזֹאת הַתּוֹרָה. כִּי
הִיא לָנוּ עֹז וְאוֹרָה:

Ребе

Третья ступень – интеллектуальная связь с волей Всевышнего

Однако венца священнослужения
тоже недостаточно, нужен еще и венец
Торы. Ведь единение еврея со Святым,
благословен Он, должно быть не только
в желании и наслаждении, но должно
проникнуть во все внутренние силы,
начиная с разума, чтобы и способность
понимать наполнилась Б-жественным,
и только Б-жественным. И это служение
ассоциируется с венцом Торы, поскольку
Тора – это "мудрость ваша и разумение",
понимание и постижение.

וגם העבודה דכתר כהונה אינה מספיקה
עדיין, אלא צריכה להיות גם העבודה
דכתר תורה. כי, היחוד של יהודי עם
הקב"ה צריך להיות לא רק מצד כחות
מקיפים דרצון ותענוג, אלא צריך גם
לחדור את כל הכחות הפנימיים, החל
מכח השכל, שגם בהבנתו יונח אלקות,
ורק אלקות. זוהי העבודה דכתר
תורה, כיון שהתורה היא - "חכמתכם
ובינתכם"¹³, הבנה והשגה¹⁴.

(13) ואתחנן ד, ו.
(14) משא"כ בלוחות ובכלל בתושב"כ – שהעיקר "מקרא", קורא לה,
כמבואר בלקו"ת ד"ה ולא תשבית וביאורו (ויקרא ד, א ואילך).

Д. Венец доброго имени – озаряя мир

Ребе

Три венца - взаимодействие с самим собой

Тот факт, что венцы царства, священнослужения и Торы приходятся на месяц тишрей, и только венец доброго имени – символ исполнения заповедей, говорит о том, что венцы царства, священнослужения и Торы – главным образом, взаимодействие человека с самим собой. Он обращается к себе. В его душе протекают внутренние процессы. Он приобретает новое понимание отношений с Б-гом, что приведет его к исполнению заповедей. И подобно седьмому месяцу, тишрею, который "насыщен всем". Когда еврей насыщается всеми изобилием и откровением Б-га, это даёт ему силу для исполнения заповедей в течение всего года.

מזה שכתר מלכות כהונה ותורה זמנם בחודש תשרי, ורק כתר שם טוב הוא ענין מעשה המצוות, מובן, שכתר מלכות כהונה ותורה עיקר ענינם הוא עבודת האדם עם עצמו, שפועל בעצמו וקונה בנפשו ענינים פנימיים וקנינים טובים, שקנינים אלו יביאו אותו לקיום המצוות - דוגמת חודש השביעי (תשרי) שמושבע בכל¹⁵, שאז נעשה יהודי מושבע בכל ההמשכות והגילויים, וענין זה נותן לו כח על קיום המצוות במשך כל השנה.

ПЕРВОИСТОЧНИК 8 Сэфер а-маамарим, 5709 (1948-1949), стр. 173

А теперь нужно выложить свертка "товара", которые мы приобрели в дни праздников. "И Яаков пошел своим путем" в служении через Тору и заповеди, в свете учения хасидизма.

עָשׂוּ צְרִיכִים לְפָרוֹק אֶת חֲבִילוֹת הַסְּחוּרָה שֶׁרָכְשׁוּ בְיָמֵי הַמוֹעֲדִים. וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ, בְּעִבּוּדַת הַתּוֹרָה וְהַמְצֻוֹת, בְּאוֹר תּוֹרַת הַחֲסִידוּת.

Ребе

Венец доброго имени - работа с ближним, выше всех остальных венцов

И в этом смысле исполнение заповедей, приходящее после внутренней работы - хотя заповеди облеклись в материальное, и их суть не в том, чтобы обрести совершенство в душе, но наоборот - отринуть себя, свои духовные и душевные проблемы, одухотворить материальность, материальный мир. Поэтому исполнение заповедей называется "добрым именем", ведь имя дается не для себя самого, а для ближнего. И тем не менее, этот венец "возвышается над ними", он возвышеннее приобретенных венцов царства, священнослужения и Торы. Более того, приобретения души - это подготовка к исполнению заповедей, как сказали наши мудрецы, благословенна их память (что приводит Цемах-Цедек в книге "Ликутей Тора", там же: "Велико учение, ведущее к действию").

...Также, обрета все три венца, человек все еще не достиг конечной цели. Ведь после всего этого он остаётся сущностью, только сущностью святости, его сущность (его желания и внутренние процессы) проникнута Б-жественным. Цель же - отринуть самого себя, полностью самоустраниться перед высшей волей, выйдя за пределы своей сущности.

И это достигается посредством "венца доброго имени", исполнения заповедей - человек самоустраняется, чтобы осветить мир.

ועל זה אומרים, שקיום המצוות שבא לאחרי העבודה פנימית - הנה אף שהמצוות נתלבשו בדברים גשמיים, ועיקר ענינם אינו לפעול שלימות בנפשו, אלא אדרבה, לצאת מעצמו, מעניניו הרוחניים והנפשיים, ולהאיר את הגשמיות, העולם הגשמי¹⁶, - שלכן נקרא קיום המצוות "שם טוב", שענין השם אינו לעצמו, אלא כפי שנתגלה ובא בשייכות אל הזולת¹⁷ - מכל מקום, הנה כתר זה "עולה על גביהן", הוא נעלה יותר מהקנינים נפשיים דמלכות כהונה ותורה¹⁸, ואדרבה, הקנינים הנפשיים הם הכנה למעשה המצוות, וכלשון רבותינו ז"ל (שמביא הצמח צדק בלקותי תורה שם): "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה".

... גם לאחרי שקנה בנפשו כל ג' הכתרים, לא הגיע עדיין לתכלית המכוון. כי, לאחרי כל הנ"ל, הרי הוא עדיין מציאות, אלא מציאות דקדושה, המציאות שלו (כחותיו המקיפים וכחותיו הפנימיים) הם חדורים באלקות; התכלית היא, להניח את עצמו, לבטל את כל מציאותו לרצון העליון, לצאת ממציאיותו.

וענין זה נעשה על ידי "כתר שם טוב", מעשה המצוות - שמניח את עצמו כדי להאיר את העולם.

(18) ראה ג"כ לקו"ש שם, העילוי של "בא בימים" על "זקן", ואשר ע"י בחי' ד"בא בימים".

(16) ראה גם לקו"ש ח"ג ע' 773 ואילך, ההפרש בין העבודה ד"זקן" לעבודה ד"בא בימים".

(17) ראה לקו"ש שם ע' 845 ואילך, ובהמצויין שם.

Заповеди, приходящие после внутренней работы, именно они придают полноценность душе человека

Когда "венец доброго имени" (исполнение заповедей) не "возвышается" и не приходит как результат внутренней работы, а, следовательно, не приносит жизненности заповедям, - то хотя и тогда он выше нового ощущения отношений с Творцом, ведь "действие - главное, - " его достоинство выражается лишь в исполнении высшей воли. А она в том, чтобы у Него появилась обитель именно в нижних мирах. Но душа человека не обрела еще этого достоинства (а ведь в этом тоже высшая воля), и это не венец для человека.

Но «возвысив» венец, человек обретает достоинство не только в вопросе исполнения высшей воли, но и более возвышенное - в душе

...И когда венец доброго имени "возвышается", возникая после венцов царства, священнослужения и Торы, - то помимо того, что исполнением заповедей человек исполняет высшую волю, происходит также возвышение в его душе. Это возвышение становится для него венцом, он достигает истинного самоустранения.

שעה שה"כתר שם טוב", מעשה המצוות, אינו "על גביהן", שאינו בא כתוצאה מעבודה פנימית, ובמילא אין לו חיות בהמצוות - הנה אף על פי שגם אז הוא נעלה יותר מקנינים נפשיים, שהרי "המעשה הוא העיקר", אזי מעלתו היא בנוגע קיום רצון העליון, כיון שרצון העליון הוא שתהי' דירה בתחתונים דוקא. אבל עדיין אין המעלה בנפש האדם (שגם זה הוא רצון העליון), ואין זה כתר עבור האדם¹⁹.

אבל בהיותו "על גביהן", אזי מעלתו היא לא רק בנוגע קיום רצון העליון, אלא גם שלימות נעלית יותר בנפש האדם, כתר עבורו.

.. וכאשר הכתר שם טוב הוא "על גביהן", שבא לאחרי העבודה דכרת מלכות, כתר כהונה וכתר תורה - הרי מלבד זאת שעל ידי קיום המצוות משלים את רצון העליון, נעשה על ידי זה גם עילוי בנפשו, שנעשה עבורו כתר, שהוא מגיע לביטול במציאות האמיתית.

משיחת ליל שמחת תורה ה'תשי"ט, בלתי מוגה

תורת מנחם, חלק כ"ד עמוד 121 ואילך

19) ראה לקו"ש שם ע' 955, שגם שלימות הכוונה ד"דירה בתחתונים" היא שיש חיות במצוות.